

Exam. Code: 1103
Sub. Code: 8072

2021
B. Ed. (General)-3rd Semester
F-4.2: Guidance and Counselling
(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 40

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. IX (Unit-V) which is compulsory and selecting one question each from Unit I-IV.

UNIT - I

- I. Define guidance. Discuss scope of guidance. (4+4)
II. State and assumptions and purpose of counselling. (4+4)

UNIT - II

- III. How would you organize guidance and counselling services at secondary level? Discuss. (8)
IV. Explain the note of Headmaster in guidance program. (8)

UNIT - III

- V. How does cumulative record card and case study help in understanding individual? (4+4)
VI. Discuss the purpose and method of job analysis. (8)

UNIT - IV

- VII. Explain the recent trends in guidance and counselling. (8)
VIII. State the different approaches to counselling which is best suited approach in case of primary level. (8)

UNIT-V

- IX. Write short notes on: -
(a) Educational guidance
(b) Aptitude test
(c) Follow up service
(d) Eclectic approach (2+2+2+2)

(Hindi/Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

ਨੋਟ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਤਜਰੇ ਤੇ। ਪ੍ਰत्येक भाग (1-4) में एक-एक प्रश्न का चयन करें। प्रश्न-9 (भाग-5) अनिवार्य है।

* * * *

भाग-1

1. मार्गदर्शन को परिभाषित करें। मार्गदर्शन के कार्यक्षेत्र की चर्चा करें।
2. परामर्श की मान्यताओं और उद्देश्यों का वर्णन कीजिए।

भाग-2

3. आप सामयिक स्तर पर मार्गदर्शन और परामर्श क्षेत्रों का आयोजन कैसे करेंगे? व्याख्या कीजिए।
4. मार्गदर्शन कार्यक्रम में मुख्य अध्यापक की भूमिका का वर्णन कीजिए।

भाग-3

5. संघर्षी रिकॉर्ड कार्ड और केस अध्ययन, व्यक्ति को समझने में कैसे मदद करता है? व्याख्या कीजिए।
6. कार्य/नीकरी विश्लेषण के उद्देश्य और विधि को व्याख्या कीजिए।

भाग-4

7. मार्गदर्शन और परामर्श में हाल के रुझानों को व्याख्या करें।
8. परामर्श के विभिन्न दृष्टिकोण बताए तथा प्राथमिक स्तर पर सबसे उत्तम दृष्टिकोण कौन सा है?

भाग-5

9. संक्षिप्त टिप्पणी कीजिए -
(क) शैक्षिक मार्गदर्शन
(ख) अभिलेख परीक्षण
(ग) सेक अट्रसरेन
(घ) विद्युतीय दृष्टिकोण

* * * *

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 9 (ਭਾਗ-1) ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਗ (1-4) ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

* * * *

ਭਾਗ-1

1. ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। ਇਸਦੇ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
2. ਸਲਾਹ ਮਸਵਰੇ ਦੀ ਕਲਪਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਣਾ ਦਿਉ।

ਭਾਗ-2

3. ਤੁਸੀਂ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਾਰਗ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੰਚਾਲਤ ਕਰੋਗੇ? ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕਰੋ।
4. ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹੈਂਡਮਾਸਟਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-3

5. ਸੰਚਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਕੇਸ ਅਧਿਐਨ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ?
6. ਨੈਕਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਢੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-4

7. ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀਨਲ ਰੁਝਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
8. ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਨਦੀ ਵੱਖੇ ਵੱਖੇ ਢੰਗਾਂ ਕਰੋ ਦੱਸੋ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁੱਕਵਾਂ ਪਹੁੰਚ ਕਿਹੜੀ ਹੈ।

ਭਾਗ-5

9. ਸਹਿਪ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ -
(ੳ) ਵਿਦਿਅਕ ਸੇਵਾ
(ਅ) ਰੂਚੀ ਪਰੀਖਣ
(ੲ) ਸੇਵਾ ਦਾ ਮਾਤਰਾ
(ੳ) ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪਹੁੰਚ

* * * *